

ประเด็นเร่งด่วนของเวียดนามในการเป็นประธานอาเซียนปี 2020

วิเคราะห์และเรียบเรียงโดย พ.ท. อารังชัย หนุณภักดิ์

สถาบัน SIAA ซึ่งเป็น Think Tank ของ สิงคโปร์ ได้ อธิบายถึง “ประเด็นเร่งด่วนของเวียดนามในการเป็นประธานอาเซียนปี 2020” สรุปได้ดังนี้

ผ่านไปสำหรับปี 2019 ในการเป็นประธานอาเซียนของไทย “เอกสารมุมมองอาเซียนต่ออินโด-แปซิฟิก” เป็นผลงานชิ้นสำคัญ สำหรับการแสดงจุดยืนความเป็นแกนกลางของอาเซียนท่ามกลาง ความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของ “ระเบียบภูมิภาค (Regional order)” ขณะที่ยังมีเรื่องที่สำคัญสำหรับเวียดนาม ประธานอาเซียนในปี

2019, Bangkok / North

2020 ซึ่งเป็นประเทศที่ (1) มีชัยชนะอย่างชัดเจนจากสงครามการค้าระหว่าง สหรัฐฯ-จีน และ (2) เศรษฐกิจที่เปิดกว้าง การมีโครงสร้างพื้นฐานที่ดีขึ้นตลอดจนมีเสถียรภาพทางการเมือง แม้ว่าในระยะยาวจะยังได้รับผลกระทบจากสงครามการค้า ด้วยความตึงเครียดทางภูมิรัฐศาสตร์ที่เพิ่มขึ้นในภูมิภาค ได้ชะลอการค้าโลก และการอุปถัมภ์ขึ้นของภัยคุกคามข้ามชาติ จึงเป็นหน้าที่ของประธานอาเซียนในปี 2020 ในการจัดการกับแรงกดดันจากทั้ง สหรัฐฯ-จีน ที่ต้องการให้อาเซียนเลือกข้าง ทั้งยังต้องการมีอิทธิพลในการกำหนดกรอบของ สถาปัตยกรรมทางเศรษฐกิจ และยุทธศาสตร์ในภูมิภาคอาเซียน

เวียดนามจึงควรนำพาอาเซียนให้สนใจถึงประเด็นเหล่านี้ (1) “การมีส่วนร่วมของอาเซียนในเศรษฐกิจดิจิทัล” ในปี 2025 เศรษฐกิจที่เกี่ยวข้องกับอินเทอร์เน็ตของอาเซียน จะมีมูลค่าสามแสนล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ซึ่งปัจจุบันเศรษฐกิจดังกล่าวมีส่วนร้อยละ 7 ของ GDP ของอาเซียน และยังมีโอกาสในการเติบโตอยู่มาก ธุรกิจที่เป็นตัวขับเคลื่อนหลักคือ e-commerce การเรียกรถยนต์สาธารณะ (Ride-hailing) และเกมทางอินเทอร์เน็ต (Internet gaming) ในช่วงหลายปีที่ผ่านมา มีธุรกิจหลายรายจากอาเซียนประสบความสำเร็จอย่างมาก สร้างความสนใจและดึงดูดเงินลงทุนเข้ามาสู่ภูมิภาคอย่างมหาศาล ดังนั้นอาเซียนควรสร้างการตระหนักรู้ถึงประโยชน์ของ “การเป็นดิจิทัล (Digitization)” ซึ่งอาเซียนยังคงมี ปัญหาเรื่องกฎระเบียบเกี่ยวกับ e-commerce การบูรณาการทางดิจิทัล และการปกป้องข้อมูล ที่มีความสำคัญอย่างมากต่อ e-commerce ที่ต้องอาศัยความ เชื่อถือ นอกจากนี้บางประเทศในอาเซียนยังขาดบุคคลากรสำหรับเศรษฐกิจดิจิทัล ในการสร้างขีดความสามารถทางดิจิทัลของอาเซียนให้ใกล้เคียงกัน เพื่อเป็นการขยายการมีส่วนร่วมในเศรษฐกิจดิจิทัลในอาเซียน สร้างโอกาสและรายได้ในภาพรวมให้กับอาเซียนอย่างมหาศาล (2) “การรับมือผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ” อาเซียนมีความเสี่ยงจากผลกระทบดังกล่าวจาก ระดับน้ำทะเลที่สูงขึ้น อุณหภูมิ

และอากาศที่แปรปรวน ส่งผลกระทบต่อปริมาณพืชผล การเกษตร การแพร่กระจายของเชื้อโรคต่อพืช สัตว์และมนุษย์ โดย Asian Development Bank (ADB) ประเมินว่า การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศจะลด GDP อาเซียน ลงร้อยละ 11 ภายในปี 2100 แม้ว่าอาเซียนจะมีความพยายามในการรับมือ แต่ยังคงมีความท้าทาย เช่น การบริโภคพลังงานและการใช้ทรัพยากรที่สูง การพึ่งพาถ่านหิน และการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการขาดระบบขนส่งมวลชนที่ราคาถูกลง และทั่วถึง เป็นต้น อาเซียนควรมีมาตรการที่เป็นรูปธรรมในการรับมือกับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ซึ่งรวมถึง ปัญหาหมอกควันจาก การเผาป่า ที่นอกจากจะเร่งให้เกิดการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศแล้ว ยังสร้างผลกระทบภายในภูมิภาคด้วย ดังนั้นอาเซียนควรมีข้อตกลงที่มีผลผูกมัดในการรับมือกับปัญหาหมอกควันข้ามแดน เพื่อบรรลุเป้าหมายการยุติปัญหาดังกล่าวในปี 2020 (3) “การบูรณาการทางการค้าที่แน่นแฟ้น” ความสำเร็จเชิงเศรษฐกิจของอาเซียนที่พึ่งพาการค้า การลงทุนภายในภูมิภาคตลอดจน สหรัฐฯ และยุโรป อาจไม่ทำให้อาเซียนบรรลุการเป็นเศรษฐกิจที่ใหญ่เป็นอันดับ 4 ของโลกในปี 2030 ดังนั้นการบูรณาการกับหุ้นส่วนทางการค้าอื่น จึงกลายมาเป็นความต้องการและแรงสนับสนุนจากชาติสมาชิกอาเซียน ดังนั้น จึงเห็นความสำเร็จของการบรรลุ “ความตกลงหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจระดับภูมิภาค (Regional Comprehensive Economic Partnership: RCEP)” ในปี 2019 หลังจากเจรจามานาน 7 ปี ความสำเร็จดังกล่าวทำให้อาเซียนและสมาชิก RCEP ครอบคลุมร้อยละ ๓๐ ของการค้าและ GDP โลก รวมทั้งอาเซียนได้ขยายขอบเขตการค้ากับชาติในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก อย่างไรก็ตาม อาเซียนควรโน้มน้าวให้ RCEP ร่วมกันสร้างข้อตกลงทางการค้าที่มีคุณภาพ

SIAA สรุปว่า อาเซียนได้สร้างนโยบายที่สำคัญ ในการตอบสนองต่อกระแสหลักของภูมิภาค รวมถึงบรรทัดฐานอย่างเป็นรูปธรรม สร้างกรอบการทำงานด้านเศรษฐกิจและการพัฒนาสังคม การเป็นประธานอาเซียนของเวียดนาม ควรนำพาให้อาเซียนบรรลุประเด็นที่ได้กล่าวมา และอาเซียนมีความยินดีกับความหวังของเวียดนามในการทำให้เกิด “Cohesive and responsive ASEAN”

สำหรับประเทศไทย ควรสนับสนุนการดำเนินการของเวียดนามในการเป็นประธานอาเซียน สร้างความพร้อมของประเทศ เสริมสร้าง และสนับสนุนให้อาเซียนมีความพร้อมเพื่อบรรลุเป้าหมายของอาเซียนในทุกมิติ สำหรับกองทัพไทย ควรส่งเสริมความไว้วางใจ เชื่อใจ สำหรับการปฏิบัติงานด้านความมั่นคงร่วมกัน เพื่อสร้างสถานะที่เหมาะสมต่อการพัฒนาของอาเซียน

ที่มา : <http://www.siaaonline.org/in-the-drivers-seat-vietnams-priorities-as-asean-chair-2020/>